

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/94/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313234012
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2313234012.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, proti odporkyňi: F. R., rod. S., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX R. č. XXX, o zaplatenie 1858,10 eura s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 435,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 5.4.2014 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh zamietá.

Odporkyňi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom zo dňa 23. 12. 2013 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 1858,10 eura s príslušenstvom a zmluvnou pokutou 841,71 eura spolu s náhradou trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ s odporkyňou dňa 28. 10. 2010 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyňi úver vo výške 1020,- eur. Poskytnutý úver sa odporkyňa zaviazala splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 54,65 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

Odporkyňa sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke číslo 9, napokon zaplatila len umu 437,20 eura. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa bola v omeškani s úhradou splátky o viac ako 3 mesiace, bolo jej doručené oznámenie o zosplatnení úveru podľa § 565 OZ, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Oznámenie prevzala odporkyňa dňa 7. 2. 2012 a potom podľa § 53 ods. 8 OZ došlo k uplatneniu sankcie straty výhody splátok dňa 23. 2. 2012. Odporkyňa mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 1858,10 eura, túto sumu neuhradila. Navrhovateľ si popri istine uplatnil aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne.

Odporkyňa sa k návrhu nevyjadrila, hoci jej ho súd doručil dňa 3. 4. 2014 (doručenka č.l. 21 spisu), na pojednávania sa neodstavila.

Súd vo veci vytýčil termín pojednávania na dni 20. 5. 2014 a 24. 7. 2014, na ktoré sa nedostavila odporkyňa, nedostavili sa ani navrhovateľ ani právny zástupca navrhovateľa, ktorý ospravedlnil ich

neprítomnosť. Súd tak postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a v zmysle zásady účelnosti, hospodárnosti konania a ochrany práv druhého účastníka konania vo veci pojednával a rozhodol.

Ustanovenie § 101 O.s.p. ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútitelná. V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania sa umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka, za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti musí obsahovať návrh a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, zmluvné dojednania, oznámenie veriteľa o schválení úveru, karta klienta, oznámenie o zosplatnení a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovateľ podal návrh tak, ako je vyššie popísaný.

Dňa 28. 10. 2010 uzatvoril navrhovateľ s odporkyňou zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej, bol odporkyňi schválený úver vo výške 1020,- eur, pričom podľa karty klienta jej bola reálne vyplatená čiastka len vo výške 873,08 eura (karta klienta - č.l. 8). Podľa úverovej zmluvy úver bol dohodnutý so splatnosťou 42 mesiacov, vždy k 19. dňu v mesiaci po 54,65 eura, pričom zo zmluvy nevyplýva splatnosť istiny, úrokov a poplatkov, ako ani konečná splatnosť úveru, RPMN úveru 66,05 %, ročná úroková sadzba 70,01 %.

Navrhovateľom priložené zmluvné dojednania o revolvingovom úvere sú absolútne nečitateľné a tým nepreskúmateľné zo strany súdu. Sú písané na dvoch stranách formátu A4, veľmi malým písmom, obsahujú 19 článkov, každý článok niekoľko bodov, čím sa stávajú nečitateľnými, neprehľadnými a nie je možné z dôvodu použitia veľkosti písma tieto preštudovať, preto nie je možné ani to, aby ich študoval spotrebiteľ pred podpísaním zmluvy o úvere.

V danom prípade po posúdení návrhu súd musí skonštatovať, že v návrhu je uvedené, že bol poskytnutý úver (pôžička), pričom ako listinný dôkaz bola poskytnutá zmluva o revolvingovom úvere, ktorý je poskytovaný na inom základe ako samotný úver. Zmluvou o revolvingovom úvere klient žiada o poskytnutie úverového rámca na opakované čerpanie úveru.

Súdu z listinných dôkazov vyplýva, že predmetom návrhu je úver a nie revolvingový úver, pretože predložená zmluva rieši len poskytnutie úveru a podmienky jeho splácania (aj keď nie úplne, pretože v nej absentujú zákonné náležitosti), nerieši však poskytnutie revolvingu, ani jeho výšku, ani podmienky splácania. Zároveň predložené oznámenie veriteľa a kartu klienta je nutné, v spojení so zmluvou o úvere, považovať za zmätočné a tieto právne úkony vo vzájomných súvislostiach činia zmluvu neurčitou, zmätočnou a v dôsledku toho absolútne neplatnou.

V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, nakoľko navrhovateľ plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, odporca vystupuje ako fyzická osoba nepodnikateľ.

Z karty klienta vyplýva, že odporkyňa splatila navrhovateľovi celkovo sumu vo výške 437,20 eura, pričom navrhovateľ v úvodných tabuľkách karty klienta uvádza niekoľko údajov o poskytnutí úveru a revolvingu, ktoré činia vyplatenie úveru a revolvingu veľmi neprehľadným, nezrozumiteľným, neurčitým a to aj pre osoby vysokoškolsky vzdelané, prípadne pôsobiace v tejto sfére, nie to ešte pre spotrebiteľa

odkázaného na veriteľa (ktorý navyše zneužíva tieseň spotrebiteľa), čo je v príkrom rozpore s ochranou práv spotrebiteľa a so zákonným postupom veriteľa. V uvedených tabuľkách sa uvádzajú tieto údaje:

Poskytnutá čiastka: 1020,- eur, poskytnuté celkom 1020,- eur, dátum vyplatenia: 28. 10. 2010, vyplatené čiastka 873,08 eura, vyplatené vrátane revolvingov: 873,08 eura, splatené: 437,20 eura, poplatok právnikovi (?!): 213,52 eura, poplatok rozhodcu (?!): 111,- eur, údaje o revolvingu nie sú vyplnené, z čoho vyplýva, že revolvingový úver nebol schválený a/alebo/ani vyplatený.

Postupom podľa § 54 ods. 2 OZ, potom pre súd vyplýva, že reálne navrhovateľ vyplatil odporkyni sumu úveru 873,08 eura. Odporkyňa splatila navrhovateľovi celkovo 437,20 eura.

Z návrhu a listinného dôkazu vyplýva, že v dôsledku omeškania so splátkou č. 12, 13 a 14 vyzval navrhovateľ odporkyňu listom zo dňa 1. 2. 2012 na zaplatenie dlžných splátok vo výške 163,95 eura s tým, že ak uplynie 15 dní od doručenia oznámenia navrhovateľa, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a tým odporkyňa stráca výhodu splátok a celý dlh je povinná splatiť naraz. Navrhovateľ nepreukázal že toto oznámenie odporkyňa prevzala, teda že jej bolo doručené.

Je potrebné skonštatovať, že predložená úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti tak, ako je uvedené nižšie a zároveň je neplatná z dôvodu, že obchádza zákon (§ 39 OZ) a je neurčitá (§ 37 ods. 1 OZ). V zmluve je uvedené, že odporkyni bol poskytnutý úver vo výške 663,88 eura, čo v kontexte s kartou klienta bolo zistené, že nie je pravda. Navrhovateľ koncipuje zmluvy tak, aby spotrebiteľ mal predstavu o vyššie poskytnutom úvere, ako v skutočnosti sú mu vyplatené peňažné prostriedky. Odporkyni bol vyplatený úver vo výške 873,08 eura a nie 1020,- eur (čo tvorí rozdiel medzi týmito sumami, nie je súdu zrejmé, potom sa pravdepodobne jedná o poplatky v zmluve neuvedené). Všetky podstatné údaje, ktoré by mali byť obsiahnuté priamo v zmluve o úvere, sú obsiahnuté len v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré oznámenie však nie je súčasťou zmluvy, navyše tieto údaje musia byť priamo zakotvené v zmluve a nie v jej prílohách. Či návrh samotný, zmluva, ale oznámenie veriteľa a karta klienta, každá z uvedených listín je dokladom o iných sumách úveru, čo je pre spotrebiteľa značne mátuče, neprehľadné a neurčité a pre súd dôkazom o pochybných praktikách navrhovateľa. Spotrebiteľské zmluvy musia byť zo zákona pre spotrebiteľa jasné, určité, zrozumiteľné, a to tak, aby spotrebiteľ (pri akomkoľvek vzdelaní) pri ich študovaní mal jasné svoje povinnosti voči veriteľovi, čo však nie je daný prípad.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (účinný k 28. 10. 2010), ((1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Keďže z návrhu a listinných dôkazov vyplýva, že odporkyni mal byť poskytnutý a vyplatený úver vo výške 873,08 eura, tento vzťah sa riadi ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. účinného k 28. 10. 2010. Jedná sa o spotrebiteľský úver, preto je potrebné pri posudzovaní vzájomných práv a povinností použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nie je možné ho posúdiť ako absolútny obchod podľa ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko takýto výklad by bol v príkrom rozpore so záujmami spotrebiteľa a v jeho neprospech a porušením § 54 ods. 2 OZ. K uvedenému smeruje aj doterajšia súdna prax, ako aj zmena Občianskeho zákonníka, ktorá síce bola pôvodne účinná od 12. 6. 2014 (ďalšou novelou č. 151/2014 Z.z. je účinnosť odložená na 1. 4. 2015), avšak je len potvrdením zámeru zákonodarcu pri ochrane práv spotrebiteľa. Navyše zák. č. 129/2010 Z.z. vo svojom ustanovení §-u 1 ods. 2 jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, nie úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný k 28. 10. 2010, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f/, g/, k/ cit. zák., (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zák., (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Vzhľadom na citovaný § 9 ods. 1 a 2 zákona predloženú zmluvu o úvere by súd považoval za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko v nej absentujú údaje podľa § 9 ods. 2 písmeno f, g, k. Navyše z praxe súdu je známe (napr. aj sp. zn. 17C/31/2014), že odporkyňa pri podpise návrhu zmluvy vyplnila len časť 5. Zmluvy, navrhovateľ potom rozhodol o poskytnutí úveru v inej výške, ako odporkyňa žiadala, vyplnil časť 6. Zmluvy, pričom však odporkyni už nezaslal novú zmluvu na podpis. Preto zmluva nebola vyhotovená písomne tak, ako to má na mysli § 9 ods. 1 zákona. Odporkyňa by potom bola povinná vrátiť navrhovateľovi len istinu - výšku úveru, ktorá jej bola reálne vyplatená - t.j. 873,08 eura, a to titulom bezdôvodného obohatenia, v prejednávanom prípade odporkyňa zaplatila len sumu 437,20 eura.

Súd však vzhľadom na nesprávne uvádzané údaje v zmluve, považuje zmluvu za absolútne neplatnú, pretože svojím obsahom odporuje zákonu (§ 39 OZ), ako je uvedené vyššie, z karty klienta vyplývajú iné údaje o vyplatenom, poskytnutom spotrebiteľskom úvere, ako zo samotnej zmluvy a rovnako tak aj z oznámenia veriteľa, medzi schváleným, poskytnutým a vyplateným úverom je podstatný rozdiel, čo je akýsi poplatok, ktorý si navrhovateľ strhol hneď pri vyplatení úveru, ktorý však nie je zmluvne podchytený a nemôže preto požívať právnu ochranu, spotrebiteľa nemožno klamať či zavádzať. Rozdielnosť uvádzaných údajov o výške poskytnutého úveru činí zmluvu neurčitou, žiadnym výkladom nie je možné dospieť k jednoznačnému záveru, v akej výške bol úver reálne poskytnutý, schválený (§ 37 ods. 1 OZ). V dôsledku toho je odporkyňa povinná vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia sumu 873,08 eura, pričom vrátila navrhovateľovi iba 437,20 eura, a preto jw povinná doplatiť už len zvyšok, t.j. rozdiel týchto súm a to sumu 435,88 eura.

Keďže zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, nie je možné priznať ani zaplatenie zmluvnej pokuty, ako to navrhovateľ považoval vo svojom návrhu.

Podľa § 37 ods. 1 OZ, Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom (výklad však nemôže dopĺňať právny úkon) alebo použitím dispozitívnych ustanovení zákona namiesto neurčitých častí prejavu vôle. Preto neurčitým prejavom vôle je, ak sa v zmluve uvádzajú rôzne údaje o výške poskytnutého úveru.

Podľa § 39 OZ, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.
(2) Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Súd z vlastnej činnosti, ale aj z rozhodnutí iných súdov (porovnaj napr. rozsudok KS v Prešove vo veci sp. zn. 3Co 67/2008 a najmä stránka MS SR v časti: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách) má poznatky, že úverovanie „nebankoviek“ je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Súvisí to s výrazným nárastom dlhu o sankcie, ktoré predstavujú per annum desiatky percent.

Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyseľnosti spotrebiteľov pri uzatváraní zmluvy, súd považuje aj ľahkomyseľnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ navrhovateľ ako veriteľ využil takúto ľahkomyseľnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity odporcov, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Pre porovnanie podľa rakúskej právnej úpravy je neplatný právny úkon, ak niekto využije ľahkomyseľnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere (§ 879 ABGB ods. 2 č.4).

Súd nemôže poskytnúť ochranu neprimeraným úrokom a takému úverovaniu, pri ktorom sa sociálne slabšiemu spotrebiteľovi poskytne úver za cenu o 100% a viac vyššiu oproti bankám aj napriek nedostatočnej schopnosti spotrebiteľa zvládnuť splátky a tak dosiahnuť ďalší profit na sankciách, paušalizovaných poplatkoch a nákladoch na vymáhanie. Spotrebiteľ sa tak pre omeškanie so splátkami môže dostať do nezvládateľného kruhu úverov. Súd z vlastnej činnosti má potvrdené, že spotrebiteľia berú ďalšie úvery, aby splatili predchádzajúce úvery.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ podal návrh čiastočne nedôvodne.

Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľkoročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality života človeka a navrhovateľ to vyvolal neprimeranými úverovými podmienkami bez poznania reálnej schopnosti spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených navrhovateľom, ktoré až na výšku úveru odporca nemohol nijako ovplyvniť (štandardná typová zmluva). Na začiatku všetkého je nedostatok odbornej starostlivosti obchodného zástupcu veriteľa pri nevyhodnotení núdze a čiastočnej ľahkomyseľnosti spotrebiteľa.

V súvislosti s nedostatkom odbornej starostlivosti pri posudzovaní bonity spotrebiteľa súd komparatívne poukazuje na švajčiarsku úpravu, podľa ktorej nesmie úroková sadzba pri úvere prekročiť spravidla 15 %, pričom stanovenie úrokovej sadzby sa orientuje na najvyššie prípustné úrokové sadzby stanovené národnou bankou. Zmluvy, ktoré túto úrokovú sadzbu nerešpektujú, sú neplatné. Zákon ďalej ukladá poskytovateľovi povinnosť overovať bonitu spotrebiteľa a pre prípad, že tak neurobí, nariaďuje sankcie. Keď poskytovateľ hrubo poruší túto preverovaciu povinnosť, môže napríklad stratiť celú poskytnutú sumu vrátane úrokov aj poplatkov (Spolkový zákon o spotrebných úveroch, čl. 14).

Súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu aj 100 % a viac priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť (je všeobecne známy jav, že banky odmietajú poskytovať spotrebiteľom úvery práve z dôvodu ich nedostatočného

príjmu, kedy by mali značné problémy splácať úver/pôžičku, resp. ich splácanie je takmer nemožné, pričom nebankové subjekty takéto úvery poskytujú tak bežne, že je to porovnateľné so 100% istotou). Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

Pri riadnom splácaní úveru by odporkyňa navrhovateľovi zaplatila 42 splátok po 54,65 eura, teda spolu 2295,30 eura, pričom jej bol vyplatený úver 873,08 eura (!). Takéto úverovanie, vzhľadom na všetko vyššie uvedené, nemôže pred súdom požívať právnu ochranu.

S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasti práva na spravodlivý proces. Táto zásada znamená, že obom stranám konania musí byť daná možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie - či už protistranou alebo na konaní nezúčastneným subjektom, od ktorého si prípadne súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz môže vyžiadať - a vyjadriť sa k nim (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 740). Kontradiktórnosť je prenos dôkazného bremena zo súdu na účastníkov sporu, resp. rokovací spôsob súdneho procesu. Právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter a jeho rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na zvláštnostiach daného konania. Nebráni súdu, aby od tohto pravidla v záujme procesnej ekonómie upustil, ak je zřejmé, že nezoznámenie účastníka konania napr. so stanoviskom iných účastníkov nemôže mať akýkoľvek vplyv na výsledok konania pred nimi.

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enuciatu rozhodnutia a návrh ako čiastočne nedôvodný zamietol (v časti istiny presahujúcej 435,88 eura s príslušenstvom a zmluvnej pokuty). Súd vyhovel návrhu v časti 435,88 eura s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, pričom príslušenstvo priznal až po doručení návrhu odporkyňi z nasledovných dôvodov:

Navrhovateľ nepreukázal, že oznámenie o zosplatnení bolo odporkyňi doručované a doručené, preto úroky z omeškania súd priznal až od 5. 4. 2014, pretože návrh jej bol doručený dňa 3. 4. 2014, ktorý je možné pokladať za oznámenie o okamžitom splatení poskytnutej sumy (§ 563 OZ „Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.“. V danom prípade, z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere, je potrebné konštatovať, že čas plnenia dohodnutý nebol.), preto dňa 4. 4. 2014 bola odporkyňa povinná celý dlh zaplatiť, čo sa však nestalo, preto dňom 5. 4. 2014 sa dostala do omeškania.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

K prvému dňu omeškania, t.j. k 5. 4. 2014, bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná vo výške 0,25 % p.a., preto úrok z omeškania predstavuje výšku 5,25 % ročne.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého odporkyňa ako plne úspešná účastníčka konania mala právo na náhradu trov konania, avšak žiadne jej nevznikli, ich náhradu si pred súdom neuplatnila a preto jej ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.